

DĚTSKÁ LITERATURA A LGBT

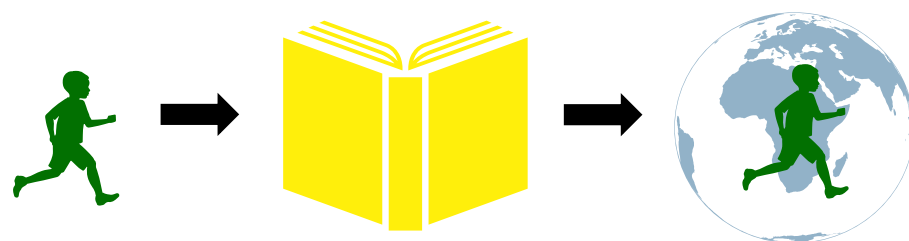
Analýza současných nizozemských kampaní na podporu emocionální a sociální gramotnosti

Kateřina Bezecná, Ústav germánských studií, 3. ročník Bc.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Úvod

Theory of mind¹

Čtením literární fikce je rozvíjena čtenářova schopnost rozpoznat, jak jiní lidé myslí a jak se cítí.

Imagined intergroup contact theory²

Nepřímý kontakt (zde prostřednictvím literatury) mezi dvěma odlišnými skupinami lidí pozitivně ovlivňuje jejich interakci a pomáhá odstraňovat předsudky.

Cognitive criticism³

Během čtení dochází k interakci mezi čtenářem a textem. Ta přispívá k rozvoji čtenářových kognitivních schopností.

Výzkumné otázky

- 1) Jakou roli hraje dětská literatura v otázce podpory akceptace LGBT příslušníků?
- 2) Jak s funkcí literatury jako prostředku podpory emocionální a sociální gramotnosti operují nizozemské kampaně *Lees met andermans ogen*⁴ a *Queerboeken*⁵?

Metoda a materiál

Lees met andermans ogen + *Queerboeken* = současné nizozemské projekty nizozemské literární organizace *Leescoalitie*⁶, podporující diverzitu v literatuře.

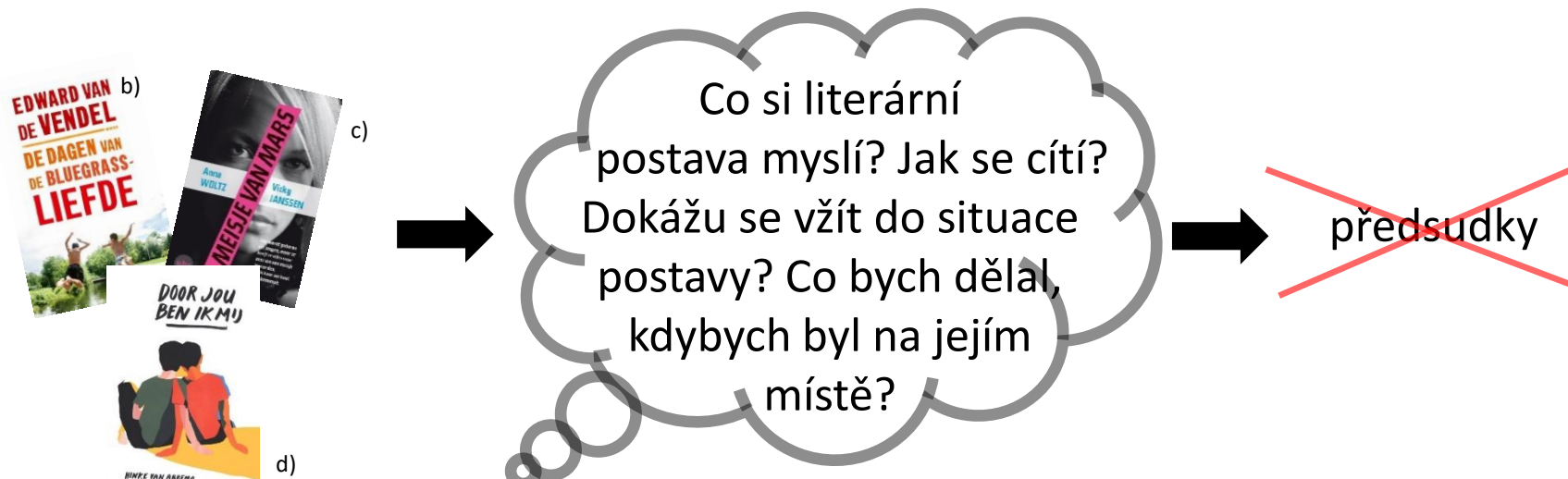
- 1) **Analýza kampaní** na základě teoretických poznatků *IICT*, *Theory of mind* a *Cognitive criticism*
- 2) **Rozhovor s organizátory** kampaní *Lees met andermans ogen* a *Queerboeken*
 - proces vzniku kampaní
 - způsob výběru a řazení knih
 - recepce u veřejnosti
 - spolupráce se školami
 - *druhá část výzkumu nebyla v důsledku koronavirové krize uskutečněna*

Lees met andermans ogen (Čti očima druhého)

Queerboeken

- Knihy o těch, kteří se identifikují odlišně ve srovnání s konceptem heterosexuality

Diskuze a závěry

Studie z oblasti *ICCT*, *Theory of mind* a *Cognitive criticism* dokazují přímou souvislost mezi čtením fikce a rozvojem empatie a sociálního citění. To lze aplikovat i na vytváření vztahu dětského čtenáře k tématu LGBT, který má možnost se touto cestou seznámit s vnitřním světem LGBT literární postavy.

V Nizozemsku jsou děti seznamovány s literaturou tematizující LGBT prostřednictvím kampaní *Lees met andermans ogen* a *Queerboeken*.

Plánovaný postup pro další výzkum:

- analýza principu výběru knih v rámci nizozemských kampaní
- rozhovor s organizátory kampaní (po domluvě prostřednictvím videohovoru/ e-mailu)
- rozbor primárního vzorku dětských knih doporučených v jednotlivých kampaních

Reference

1. Zunshine, Lisa, *Why We Read Fiction: Theory of Mind and the Novel*. Columbus, OH: Ohio State University Press, 2006.
2. Crisp, R. J., & Turner, R. N.: Can imagined interactions produce positive perceptions? Reducing prejudice through simulated social contact. *American Psychologist*, 2009.
3. Nikolajeva, Maria, *Reading for Learning: Cognitive Approaches to Children's Literature*, Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Pub. Co., 2014.
4. *Lees met andermans ogen*: <https://leesmetandermansogen.nl/>
5. *Queerboeken*: <https://queerboeken.nl/>
6. *Leescoalitie*: <http://leescoalitie.nl/>
- a) Zdroj ilustrace: <https://leesmetandermansogen.nl/>
- b) *De dagen van de bluegrassliefde*, Edward van de Vendel, Querido, Amsterdam, 2015./ zdroj ilustrace: <https://www.singeluitgeverijen.nl/querido/boek/de-dagen-van-de-bluegrassliefde/>
- c) *Meisje van Mars*, Anna Wolz, Vicky Janssen, Querido, Amsterdam, 2011./ zdroj ilustrace: <https://www.singeluitgeverijen.nl/querido/boek/meisje-van-mars-2/>
- d) *Door jou ben ik mij*, Hinke van Abbema, Kokboekencentrum Uitgevers, Utrecht, 2019./ zdroj ilustrace: <https://jongejury.nl/boeken/door-jou-ben-ik-van-mij-hinke-van-abbema/>

Kontakt

Kateřina Bezecná
3. ročník Bc., Ústav germánských studií
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
nám. Jana Palacha 116 38, Praha 1
KatkaBeze@seznam.cz